

Szkoła Podstawowa nr 1
im. Komisji Edukacji Narodowej
w Siedlcach

WEWNĄTRZSZKOLNE OCENIANIE
JĘZYK ANGIELSKI

Ocenianie osiągnięć edukacyjnych i zachowania ucznia odbywa się w ramach oceniania wewnątrzszkolnego, które ma na celu:

- ✓ informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego zachowaniu oraz o postępach w tym zakresie;
- ✓ udzielanie uczniowi pomocy w nauce poprzez przekazanie uczniowi informacji o tym, co zrobił dobrze i jak powinien się dalej uczyć;
- ✓ udzielanie wskazówek do samodzielnego planowania własnego rozwoju;
- ✓ motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce i zachowaniu;
- ✓ dostarczanie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach i trudnościach w nauce i zachowaniu ucznia oraz o szczególnych uzdolnieniach ucznia;
- ✓ umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

Uczeń w trakcie nauki w szkole otrzymuje oceny:

- ✓ bieżące;
- ✓ klasyfikacyjne:
 - śródroczne i roczne;
 - końcowe (na zakończenie nauki w szkole podstawowej).

Oceny (bieżące, klasyfikacyjne śródroczne, klasyfikacyjne roczne i końcowe) uzyskane w trakcie nauki:

- ✓ są jawne dla ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów);
- ✓ połączone z informacją zwrotną;

W klasach I–III śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych są ocenami opisowymi.

Ocena opisowa:

- ✓ określa funkcjonowanie dziecka nie tylko w zakresie zdobywanej wiedzy i umiejętności typowo szkolnych, lecz także w sferze społeczno-emocjonalnej, fizycznej, artystycznej;
- ✓ uwzględnia szczególne zainteresowania i uzdolnienia ucznia;
- ✓ zawiera wskazówki dla ucznia i rodziców do dalszych działań oraz zachętę do uczenia się;
- ✓ przedstawia postępy w nauce;
- ✓ motywuje do dalszej pracy.

W celu przygotowania oceny opisowej nauczyciel gromadzi informacje o uczniu: systematycznie go obserwuje, analizuje wykonane przez niego zadania i postępy w rozwoju, a także postawy i wysiłek wkładany w realizację zadań. Ponadto konstruuje wskazówki mające na celu wspomaganie szkolnej kariery ucznia, a więc dostosowuje oddziaływania edukacyjno-wychowawcze do jego indywidualnych możliwości i uzyskiwanych rezultatów w uczeniu się.

W klasach I – III ocenianie bieżące polega na określeniu osiągnięć edukacyjnych ucznia w zakresie edukacji językowej - język obcy nowożytny.

Bieżące oceny w klasach I–III mają charakter opisowy, wspomagany kodem (komentarzem słownym):

- ✓ 6p - doskonale, celująco (uczeń osiągnął szczególnie wiele, wykazał się bardzo dużą aktywnością twórczą, posiadał wiedzę i umiejętności wychodzące poza podstawę programową, jest niezwykle zaangażowany i wykazuje szczególne umiejętności);
- ✓ 5p - bardzo dobrze, sprawnie (uczeń bardzo dobrze opanował wymagania stawiane przez podstawę programową, potrafi samodzielnie zastosować wiedzę do rozwiązania zadań, wykazuje duże zaangażowanie w wywiązywaniu się z obowiązków wynikających z zajęć dydaktycznych);
- ✓ 4p - sprawnie, dobrze (uczeń dobrze opanował wymagania stawiane przez podstawę programową, poprawnie stosuje wiadomości, wykazuje przeciętne zaangażowanie w czasie zajęć, wykorzystuje zdobytą wiedzę podczas rozwiązywania typowych zadań teoretycznych i praktycznych);
- ✓ 3p - słabo, dostatecznie (uczeń słabo opanował wymagania stawiane przez podstawę programową, ma podstawowy zasób wiadomości i umiejętności, ale często potrzebuje pomocy i ukierunkowania ze strony nauczyciela, wymaga ćwiczeń i systematycznej pracy);
- ✓ 2p - błędnie, dopuszczająco (uczeń w niewielkim stopniu opanował wymagania stawiane przez podstawę programową, niechętnie angażuje się w wywiązywanie obowiązków wynikających z zajęć dydaktycznych, wymaga pracy dydaktyczno-wyrównawczej);
- ✓ 1p - niewystarczająco, niedostatecznie (uczeń nie opanował wiadomości i umiejętności stawianych przez podstawę programową, nie spełnia minimalnych wymagań programowych).

Bieżące, śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych począwszy od klasy IV szkoły podstawowej oraz oceny końcowe, ustala się w stopniach według następującej skali:

- ✓ stopień celujący – 6;
- ✓ stopień bardzo dobry – 5;
- ✓ stopień dobry – 4;
- ✓ stopień dostateczny – 3;
- ✓ stopień dopuszczający – 2;
- ✓ stopień niedostateczny – 1.

W ocenianiu bieżącym oraz klasyfikacji śródrocznej dopuszcza się stosowanie znaków + (plus) i – (minus) z wyłączeniem ocen 1- i 6+. Znak + (plus) przy ocenie oznacza, że wiedza ucznia wykracza poza wystawioną ocenę, zaś znak – (minus), że wiedza ucznia powinna zostać uzupełniona.

Skala procentowa-punktowa oceniania prac pisemnych dla klas I-III:

- ✓ 100% - 6p
- ✓ 80%- 99% - 5p
- ✓ 66%- 79% - 4p

- ✓ 47% -78% - 3p
- ✓ 31%- 46% - 2p
- ✓ 30% - 0% - 1p

Skala procentowo-punktowa oceniania prac pisemnych (sprawdzianów, prac klasowych, kartkówek) dla klas IV-VIII:

Ocena słowna	Ocena cyfrowa	Procent punktów
niedostateczny	1	27 % i poniżej
niedostateczny plus	1+	28-30 %
dopuszczający minus	2-	31-37 %
dopuszczający	2	38-43 %
dopuszczający plus	2+	44-50 %
dostateczny minus	3-	51-58 %
dostateczny	3	59-67 %
dostateczny plus	3+	68-75 %
dobry minus	4-	76-80 %
dobry	4	81-85 %
dobry plus	4+	86-90 %
bardzo dobry minus	5-	91-93 %
bardzo dobry	5	94-95 %
bardzo dobry plus	5+	96-97 %
celujący minus	6-	98-99 %
celujący	6	100%

W klasach w których język angielski realizowany jest 2 godz./tyg. - ocenę śródroczną i roczną wystawiamy z co najmniej pięciu ocen bieżących w semestrze, w tym co najmniej z 2 sprawdzianów/prac klasowych. Przy 3 godz./tyg. ocenę śródroczną i roczną wystawiamy z co najmniej sześciu ocen bieżących w semestrze, w tym co najmniej w 2 sprawdzianów/prac klasowych, przy 4 godz./tyg. - co najmniej siedmiu ocen w semestrze, w tym z 3 sprawdzianów/prac klasowych.

Ilość ocen z prac klasowych w semestrze zależy od ilości godzin danego przedmiotu w tygodniu:

- ✓ **2-3 godz./tyg.** - minimum 2 prace klasowe w semestrze,
- ✓ **4-5 godz./tyg.** - minimum 3 prace klasowe w semestrze.

Pisemne prace klasowe są obowiązkowe. Uczeń nieobecny na pracy pisemnej uzgadnia z nauczycielem termin i sposób jej zaliczenia, nie później niż w ciągu dwóch tygodni od powrotu do szkoły. Jeżeli uczeń uchyla się od zaliczenia zaległego sprawdzianu w ustalonym terminie, zostanie zobowiązany do jego napisania na najbliższej lekcji. Wtedy sprawdzian będzie oceniany zgodnie z zasadami ustalonymi w statucie.

W przypadku ucznia objętego nauczaniem indywidualnym dopuszcza się mniejszą liczbę ocen bieżących.

Oceny klasyfikacyjne śródroczne i roczne nie są średnią arytmetyczną uzyskanych przez ucznia ocen bieżących.

Przy wystawianiu oceny klasyfikacyjnej rocznej bierze się pod uwagę ocenę śródroczną.

Uczeń może poprawiać każdą ocenę jeden raz, w terminie wyznaczonym przez nauczyciela.

Każdą ocenę z poprawy wpisuje się do dziennika elektronicznego (funkcja POPRAW, ocena pierwotna i ocena uzyskana w wyniku poprawy znajdują się w nawiasie kwadratowym). Pod uwagę brana jest ocena wyższa.

Uczeń poprawia daną ocenę tylko raz.

Ocenie podlegają:

- ✓ umiejętności w zakresie czterech sprawności językowych: pisania, mówienia, czytania, rozumienia ze słuchu;
- ✓ wiadomości: gramatyka, słownictwo.

Uczeń może być oceniony za:

• odpowiedź ustną:

- ✓ monolog (poprawność językową, znajomość słownictwa);
- ✓ dialog (umiejętność rozpoczęcia i podtrzymania rozmowy);
- ✓ czytanie (poprawność artykulacyjną, akcentuacyjną, intonacyjną i rozumienie tekstu czytanego).

Na każdej lekcji sprawdzane jest przygotowanie uczniów (jak i w jaki sposób – ustala nauczyciel przedmiotu).

Wiadomości sprawdzane podczas odpowiedzi ustnych obejmują materiał z co najwyżej

3 ostatnich lekcji.

Krótkie wypowiedzi ustne lub duża aktywność w czasie lekcji nauczyciel może ocenić znakiem plus (+), odnotowując to w swoim terminarzu. W klasach uczących się języka angielskiego 2 godz. w tygodniu trzy plusy są równoznaczne z oceną bardzo dobrą, w klasach uczących się 3 lub więcej godz. w tygodniu – cztery plusy.

Uczeń może być w semestrze 2 razy nieprzygotowany do lekcji (2-3 godziny języka angielskiego w tygodniu) lub 3 razy nieprzygotowany do lekcji (4-5 godzin w tygodniu) jednak musi to zgłosić na początku zajęć. „**Nieprzygotowanie do lekcji**” oznacza nieprzyswojenie wiadomości lub brak zeszytu / zeszytu ćwiczeń / podręcznika. Nauczyciel odnotowuje ten fakt w swoim terminarzu, nie ma to jednak wpływu na ocenę końcową.

Niezgłoszone przed lekcją nieprzygotowanie ucznia pociąga za sobą wpisanie oceny niedostatecznej.

Szczęśliwy numerok zwalnia tylko z odpowiedzi ustnej, natomiast nie zwalnia z odpowiedzi ustnej na lekcji powtórzeniowej i zapowiedzianej pracy pisemnej.

Prawo do ulg w pytaniu zostaje zawieszane na miesiąc przed radą klasyfikacyjną (szczęśliwe numerki, nieprzygotowania).

• **odpowiedź pisemną:**

- ✓ prace klasowe;
- ✓ kartkówki.

Prace klasowe są zapowiadane co najmniej tydzień wcześniej. Jednocześnie każda praca klasowa musi być poprzedzona lekcją powtórzeniową podczas której omówiony jest zakres i kryteria wymagań edukacyjnych.

Sprawdzian z ostatniej lekcji i kartkówka mogą odbywać się bez zapowiedzi, nie mogą trwać jednak dłużej niż 15 minut.

Kartkówka trwająca dłużej niż 15 minut musi być zapowiedziana.

Wiadomości sprawdzane podczas krótkich prac pisemnych (kartkówki) obejmują materiał z co najwyżej 3 ostatnich lekcji.

Prace pisemne są obowiązkowe. Uczeń nieobecny na pracy pisemnej uzgadnia z nauczycielem termin i sposób jej zaliczenia. W przypadku niezgłoszenia się w wyznaczonym terminie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.

W przypadku nieobecności nauczyciela w dniu sprawdzianu, pracy klasowej itp., termin zostaje ponownie uzgodniony z klasą (przy czym nie obowiązuje tygodniowe wyprzedzenie).

W przypadku ściągania podczas pisania pracy klasowej lub kartkówki, przeszkadzania innym poprzez głośną rozmowę, zadawanie innym pytań lub próby udzielania odpowiedzi na głos, uczniowi zostaje przerwane dalsze pisanie pracy. Konsekwencją dla ucznia jest otrzymanie oceny niedostatecznej.

Termin oddawania sprawdzianów i innych prac pisemnych uczniów nauczyciel uzgadnia z uczniami, ale nie może on przekroczyć trzech tygodni.

Nauczyciel jest zobowiązany do udzielania uczniom informacji zwrotnej w formie ustnej lub pisemnej, ściśle związanej z kryteriami oceniania określonymi przed wykonaniem zadania, podkreślając mocne i słabe strony pracy ucznia, ze wskazaniem co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć.

Sprawdzone i ocenione prace klasowe nauczyciel przechowuje do końca roku szkolnego. Pozostają one do wglądu uczniów i rodziców (prawnych opiekunów) u nauczyciela.

• **zeszyt przedmiotowy i zeszyt ćwiczeń:**

- ✓ ilość i jakość notatek z lekcji oraz prac domowych;
- ✓ estetykę;
- ✓ poprawność językową;

Uczeń w przypadku nieobecności w szkole powinien uzupełnić zeszyt przedmiotowy i zeszyt ćwiczeń.

• **prace domowe:**

- ✓ poprawne użycie struktur leksykalno-gramatycznych;
- ✓ realizację kryteriów określonych przez nauczyciela;
- ✓ samodzielność i twórczość;
- ✓ włożony wkład pracy;
- ✓ estetykę.

Brak pracy domowej uczeń powinien zgłosić nauczycielowi przed rozpoczęciem lekcji.

• **prace projektowe:**

- ✓ zrealizowanie kryteriów określonych w instrukcji;
- ✓ umiejętność wyszukiwania, porządkowania i wykorzystania informacji z różnych źródeł;
- ✓ poprawność językową;
- ✓ kreatywność;
- ✓ włożony wkład pracy;
- ✓ umiejętność prezentacji efektów pracy.

Uczeń może za pracę projektową otrzymać ocenę celującą, jeśli została ona wykonana bezbłędnie, spełnia wszystkie kryteria podane w instrukcji oraz zawiera treści wykraczające poza program dla danego etapu kształcenia.

• **prace dodatkowe:**

- ✓ uczeń może wykonać pracę zadaną przez nauczyciela dodatkowo i otrzyma za nią ocenę celującą, jeśli praca wykonana jest bezbłędnie i wykracza poza treści programowe lub ocenę odpowiednio niższą zgodną z wymaganiami programowymi;
- ✓ uczeń może wykonać pracę dodatkową na zaproponowany przez siebie temat.

Ustala się następującą wagność różnych form aktywności ucznia na lekcjach języka angielskiego: praca klasowa, kartkówka, odpowiedź ustna, praca domowa, aktywność na zajęciach, inne (np. plakat, projekt, referat). Oceny za dodatkowe prace są ocenami wspierającymi.

Ustala się następującą kolorystykę kategorii ocen wpisywanych do dziennika elektronicznego oraz wagę ocen w poszczególnych kategoriach:

- ✓ sprawdzian, praca klasowa – kolor czerwony (red) – waga 10;
- ✓ kartkówki – kolor zielony (limegreen)– waga 8;
- ✓ odpowiedź ustna – niebieski (blue)– waga 7;
- ✓ praca domowa – khaki (khaki)– waga 6;
- ✓ aktywność – fiolet (mediumorchid)– waga 6;
- ✓ zeszyt ćwiczeń/ zeszyt przedmiotowy – różowy (deeppink) – waga 5;
- ✓ prace dodatkowe (projekty, plakaty) – pomarańczowy (lightsalmon) – waga 6;
- ✓ konkursy – jasnoróżowy (lightpink)– waga 9;
- ✓ wypracowanie – szary (darkgrey) – waga 7;
- ✓ praca w grupie – jasnozielony (lawngreen) – waga 4;
- ✓ czytanie tekstu – jasnoniebieski (mediumslateblue)– waga 4.

W przypadku dłuższej nieobecności usprawiedliwionej przez rodziców, terminy sprawdzenia wiadomości są uzgadniane z nauczycielem. Uczeń otrzymuje określony limit czasu na

uzupełnienie braków. Uczeń nie może być zwolniony z opanowania niektórych partii materiału. Uczeń mający kłopoty z opanowaniem materiału może zwrócić się do nauczyciela w celu ustalenia formy wyrównania braków lub pokonania trudności.

Uczniowie z opinią lub orzeczeniem z poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innej poradni specjalistycznej mają prawo wyboru formy sprawdzania wiadomości z ostatniej lekcji – sprawdzian pisemny lub odpowiedź ustna. (zgodnie z zaleceniami z opinii lub orzeczenia poradni psychologiczno-pedagogicznej).

Nauczyciel ma obowiązek indywidualizować pracę na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych, odpowiednio do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych, zarówno z uczniem posiadającym opinię bądź orzeczenie poradni psychologiczno-pedagogicznej, jak również z uczniem nieposiadającym opinii bądź orzeczenia, ale objętym pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole, na podstawie ustaleń zawartych w planie działań wspierających.

Informowanie uczniów i rodziców (prawnych opiekunów) o wymaganiach i postępach:

- ✓ Wymagania z przedmiotu w zakresie wiadomości i umiejętności są uczniom przedstawiane na bieżąco, na lekcjach.
- ✓ Oceny zdobywane przez uczniów są odnotowywane na bieżąco w dzienniku elektronicznym oraz mogą być wpisane do zeszytu przedmiotowego na prośbę uczniów lub jego rodziców (prawnych opiekunów).
- ✓ Na miesiąc przed klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej poszczególni nauczyciele są zobowiązani do wpisania w dzienniku elektronicznym grożących ocen niedostatecznych.
- ✓ W czasie od poinformowania ucznia o grożących ocenach niedostatecznych do czasu poinformowania o ostatecznej ocenie śródrocznej i rocznej uczeń może poprawiać oceny na zasadach ustalonych przez nauczyciela przedmiotu – poprawiać poszczególne oceny w formie ustnej bądź pisemnej z wyznaczonych przez nauczyciela przedmiotu partii materiału.
- ✓ Na dwa tygodnie przed klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej nauczyciele są zobowiązani do poinformowania uczniów i ich rodziców (prawnych opiekunów) o propozycjach ocen śródrocznych i rocznych poprzez wpisanie ich do dziennika elektronicznego .
- ✓ Zapropionowana na dwa tygodnie przed klasyfikacją ocena nie jest ostateczna.

- ✓ Na tydzień przed klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej nauczyciele są zobowiązani poinformować uczniów i ich rodziców (prawnych opiekunów) o wystawionych ocenach poprzez wpisanie ich do dziennika elektronicznego.

**Szczegółowe wymagania na poszczególne oceny w zakresie sprawności językowych:
Gramatyka i słownictwo**

Ocena	Umiejętności ucznia
6	<ul style="list-style-type: none"> ✓ swobodnie operuje strukturami gramatycznymi określonymi w rozkładzie materiału oraz zna niektóre konstrukcje wykraczające poza jego ramy ✓ z łatwością buduje spójne zdania proste i złożone, poprawne pod względem gramatycznym i logicznym ✓ posiada bogaty zasób słownictwa, wykraczający poza program nauczania i potrafi go wykorzystać w praktyce ✓ zna i stosuje w praktyce wyrażenia potoczne przedstawione w podręczniku i wiele wyrażeń z innych źródeł, jak prasa, telewizja i internet ✓ wykonuje starannie dodatkowe prace projektowe o wyjątkowych walorach językowych ✓ bardzo chętnie wykonuje obowiązkowe i dodatkowe prace domowe wykraczające poza wymagany poziom ✓ niezwykle aktywnie prezentuje swoje wiadomości i umiejętności podczas lekcji
5	<ul style="list-style-type: none"> ✓ swobodnie operuje strukturami gramatycznymi określonymi w rozkładzie materiału ✓ buduje spójne zdania proste i złożone, poprawne pod względem gramatycznym i logicznym ✓ zna słownictwo określone programem nauczania i potrafi je wykorzystać w praktyce ✓ czasami wykonuje dodatkowe prace projektowe ✓ zawsze prawidłowo wykonuje prace domowe i obowiązkowe prace projektowe ✓ bardzo aktywnie uczestniczy w zajęciach
4	<ul style="list-style-type: none"> ✓ prawidłowo operuje większością struktur gramatycznych określonych w rozkładzie materiału ✓ buduje zdania, które są na ogół spójne i poprawne pod względem gramatycznym i logicznym ✓ zna większość słów i zwrotów określonych w programie i zazwyczaj poprawnie używa ich w praktyce ✓ przeważnie prawidłowo wykonuje prace domowe i obowiązkowe prace projektowe ✓ przeważnie chętnie uczestniczy w zajęciach
	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zna i potrafi operować niektórymi prostymi strukturami gramatycznymi określonymi w rozkładzie materiału ✓ buduje zdania, które nie zawsze są spójne – zdania zawierają błędy

3	<p>gramatyczne i logiczne, które czasami zakłócają sens przekazu</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ na ogół używa słownictwa odpowiedniego do zadania, choć w ograniczonym zakresie ✓ nieregularnie wykonuje prace domowe i projektowe – prace zawierają błędy ✓ rzadko aktywnie uczestniczy w lekcjach
2	<ul style="list-style-type: none"> ✓ słabo zna struktury gramatyczne określone w rozkładzie materiału i ma problemy z wykorzystaniem ich w praktyce ✓ zdania, które buduje, są mało zrozumiałe i na ogół niespójne pod względem gramatycznym i logicznym – uczeń niechętnie przystępuje do samodzielnej pracy ✓ dysponuje bardzo ograniczonym słownictwem ✓ potrzebuje pomocy nauczyciela przy wykonywaniu prostych zadań gramatycznych i leksykalnych ✓ sporadycznie odrabia prace domowe i projektowe ✓ nie uczestniczy aktywnie w zajęciach – nie zgłasza się do zadań, a zmuszany do odpowiedzi, popełnia wiele błędów
1	<ul style="list-style-type: none"> ✓ nie opanował podstawowych zagadnień gramatycznych określonych w rozkładzie materiału ✓ nie zna podstawowych słów i wyrażeń ✓ nie potrafi budować prostych zdań, nawet z pomocą nauczyciela ✓ bardzo rzadko odrabia prace domowe lub projektowe i zawsze zawierają one błędy uniemożliwiające zrozumienie treści

Czytanie

Ocena	Umiejętności ucznia
6	<ul style="list-style-type: none"> ✓ regularnie czyta dla przyjemności dodatkowe teksty takie jak: artykuły anglojęzyczne, komiksy, krótkie czytanki i książki w uproszczonych wersjach ✓ rozumie przeczytane teksty – z łatwością wybiera odpowiednie informacje z tekstu, rozumie kontekst sytuacyjny, bez problemu określa intencje autora ✓ na podstawie przeczytanego tekstu potrafi bezbłędnie wykonać zadania sprawdzające każdego typu i potrafi zawsze uzasadnić swoją decyzję ✓ zawsze ćwiczy w domu czytanie zadanych tekstów ✓ technika czytania – czyta bezbłędnie również podczas lekcji (bez przygotowania) ✓ podczas lekcji bardzo chętnie prezentuje swoje umiejętności z zakresu czytania
	<ul style="list-style-type: none"> ✓ czyta dla przyjemności teksty zawarte w podręczniku i czasami czyta dla przyjemności teksty dodatkowe, np.: instrukcje do gier, czasopisma

5	<p>anglojęzyczne, książki w uproszonych wersjach</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ rozumie przeczytane teksty – potrafi wybrać właściwe informacje z tekstu, rozumie kontekst sytuacyjny, określa intencje autora ✓ na podstawie przeczytanego tekstu potrafi wykonać zadania sprawdzające różnego typu, np.: ustalanie kolejności wydarzeń, udzielanie odpowiedzi na pytania, określanie prawdziwości zdań, i potrafi uzasadnić swoją decyzję ✓ zawsze ćwiczy w domu czytanie zadanych tekstów ✓ technika czytania – czyta prawidłowo ✓ podczas lekcji chętnie prezentuje swoje umiejętności z zakresu czytania
4	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozumie ogólny sens przeczytanych tekstów, czasami popełnia błędy przy wyborze właściwych informacji z tekstu, zazwyczaj rozumie kontekst sytuacyjny, czasami ma problem z określeniem intencji autora ✓ czasami popełnia błędy przy wykonywaniu zadań sprawdzających rozumienie tekstu typu: ustalanie kolejności wydarzeń, udzielanie odpowiedzi na pytania, określanie prawdziwości zdań; przeważnie potrafi uzasadnić swoją decyzję ✓ przeważnie ćwiczy w domu czytanie zadanych tekstów ✓ technika czytania – czyta popełniając nieliczne błędy ✓ podczas lekcji raczej chętnie prezentuje swoje umiejętności z zakresu czytania
3	<ul style="list-style-type: none"> ✓ nie rozumie całego tekstu, ale jest w stanie uchwycić jego ogólny sens, potrafi znaleźć tylko niektóre z potrzebnych informacji, nie zawsze rozumie kontekst sytuacyjny i ma problem z określeniem intencji autora ✓ popełnia liczne błędy przy wykonywaniu prostych zadań sprawdzających bardziej szczegółowe rozumienie tekstu typu: ustalanie kolejności wydarzeń, udzielanie odpowiedzi na pytania, określanie prawdziwości zdań – czasami potrafi uzasadnić swoją decyzję ✓ czasami ćwiczy w domu czytanie zadanych tekstów ✓ technika czytania – czyta, popełniając liczne błędy ✓ czasami zgłasza się do czytania podczas lekcji
2	<ul style="list-style-type: none"> ✓ z czytanego tekstu jest w stanie zrozumieć tylko pojedyncze wyrazy lub najprostsze zwroty ✓ nawet z pomocą nauczyciela ma poważny problem z wykonaniem najprostszych zadań sprawdzających poziom zrozumienia ogólnego ✓ przy wykonywaniu najprostszych zadań sprawdzających poziom zrozumienia szczegółowego, typu: ustalanie kolejności wydarzeń, określanie prawdziwości zdań – najczęściej zgaduje i nie potrafi uzasadnić swojej decyzji ✓ sporadycznie ćwiczy w domu czytanie zadanych tekstów ✓ technika czytania – czyta niechętnie, popełniając bardzo liczne błędy

1	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zwykle nie czyta tekstów zawartych w podręczniku ✓ jeśli czyta, to nie rozumie sensu większości przeczytanego tekstu i nie potrafi skorzystać z żadnych zawartych w nim informacji ✓ nawet z pomocą nauczyciela nie jest w stanie wykonać najprostszych zadań sprawdzających poziom zrozumienia tekstu ✓ niekiedy rozumie jedynie pojedyncze wyrazy ✓ nie ćwiczy w domu czytania zadanych tekstów ✓ technika czytania – czyta bardzo niechętnie, popełniając bardzo liczne, rażące błędy, uniemożliwiające zrozumienie

Słuchanie

Ocena	Umiejętności ucznia
6	<ul style="list-style-type: none"> ✓ potrafi zrozumieć ogólny sens różnorodnych rozmów opartych na materiałach anglojęzycznych wykraczających poza materiał zawarty w podręczniku takich jak: piosenki, filmy, proste skecze ✓ rozumie wszystkie polecenia nauczyciela i potrafi właściwie na nie zareagować ✓ potrafi z łatwością rozpoznać uczucia i reakcje mówiącego ✓ potrafi wydobyć szczegółowe informacje z tekstu słuchanego i właściwie na nie zareagować ✓ na podstawie wysłuchanego tekstu potrafi bezbłędnie wykonać wszystkie zadania sprawdzające różnego typu – zawsze potrafi uzasadnić swój wybór ✓ z łatwością rozróżnia dźwięki i intonację ✓ bardzo aktywnie prezentuje swoje umiejętności z zakresu słuchania
5	<ul style="list-style-type: none"> ✓ potrafi zrozumieć ogólny sens różnorodnych rozmów opartych na materiałach anglojęzycznych zawartych w podręczniku ✓ rozumie zdecydowaną większość poleceń nauczyciela i potrafi właściwie na nie zareagować ✓ potrafi rozpoznać uczucia i reakcje mówiącego ✓ na podstawie wysłuchanego tekstu potrafi wykonać zadania sprawdzające typu: ustalanie kolejności wydarzeń, udzielanie odpowiedzi na pytania, określanie prawdziwości zdań, uzupełnianie tekstu z lukami, uzupełnianie tabelki brakującymi informacjami – uczeń potrafi uzasadnić swój wybór ✓ rozróżnia dźwięki i intonację ✓ aktywnie prezentuje swoje umiejętności z zakresu słuchania
	<ul style="list-style-type: none"> ✓ potrafi zrozumieć sens większości różnorodnych rozmów opartych na materiałach anglojęzycznych zawartych w podręczniku

4	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozumie większość poleceń nauczyciela i zazwyczaj potrafi prawidłowo na nie zareagować ✓ zazwyczaj potrafi rozpoznać uczucia i reakcje mówiącego ✓ na podstawie wysłuchanego tekstu potrafi wykonać większość zadań sprawdzających typu: ustalanie kolejności wydarzeń, udzielanie odpowiedzi na pytania, określanie prawdziwości zdań, uzupełnianie tekstu z lukami, uzupełnianie tabelki brakującymi informacjami – zazwyczaj potrafi uzasadnić swoją decyzję ✓ rozróżnia większość dźwięków ✓ przeważnie aktywnie prezentuje swoje umiejętności z zakresu słuchania
3	<ul style="list-style-type: none"> ✓ potrafi zrozumieć sens niektórych rozmów opartych na materiałach anglojęzycznych zawartych w podręczniku ✓ nie rozumie całego tekstu i nie jest w stanie zawsze uchwycić jego ogólny sens ✓ nie zawsze rozumie polecenia nauczyciela i nie zawsze potrafi na nie odpowiednio zareagować ✓ nie zawsze rozpoznaje uczucia i reakcje mówiącego ✓ na podstawie wysłuchanego tekstu potrafi wykonać niektóre zadania sprawdzające typu: ustalanie kolejności wydarzeń, udzielanie odpowiedzi na pytania, określanie prawdziwości zdań, uzupełnianie tekstu z lukami, uzupełnianie tabelki brakującymi informacjami – popełnia przy tym błędy i nie zawsze jest w stanie uzasadnić swój wybór ✓ mało aktywnie prezentuje swoje umiejętności z zakresu słuchania, ma problemy z koncentracją przy wykonywaniu zadań ze słuchu
2	<ul style="list-style-type: none"> ✓ nie potrafi zrozumieć sensu większości rozmów opartych na materiałach anglojęzycznych zawartych w podręczniku ✓ zwykle nie rozumie tekstu i nie jest w stanie uchwycić jego sensu ✓ zwykle nie rozumie poleceń nauczyciela i nie potrafi na nie zareagować ✓ sporadycznie rozpoznaje reakcje i uczucia mówiącego ✓ na podstawie wysłuchanego tekstu ma poważny problem z wykonaniem zadań sprawdzających typu: ustalanie kolejności wydarzeń, udzielanie odpowiedzi na pytania, określanie prawdziwości zdań, uzupełnianie tekstu z lukami, uzupełnianie tabelki brakującymi informacjami – zwykle zgaduje, popełniając przy tym bardzo liczne błędy, potrzebuje pomocy ✓ zwykle nie rozróżnia dźwięków ✓ uczeń nie jest aktywny i nie koncentruje się podczas wykonywania zadań ze słuchu
	<ul style="list-style-type: none"> ✓ nawet z pomocą nauczyciela i kilkakrotnym powtarzaniu nagrania nie rozumie jakichkolwiek rozmów opartych na materiałach anglojęzycznych zawartych w podręczniku

1	<ul style="list-style-type: none"> ✓ nie rozumie żadnych poleceń nauczyciela, nawet najprostszych i z podpowiedziami ✓ jest w stanie zrozumieć tylko pojedyncze wyrazy, lecz nie potrafi na ich podstawie zrozumieć ogólnego sensu wypowiedzi ✓ nie rozpoznaje uczuć i reakcji mówiącego ✓ błędnie rozwiązuje zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu, nawet z pomocą nauczyciela ✓ nie rozróżnia dźwięków ✓ uczeń nie jest aktywny podczas zajęć, ponieważ nie rozumie tego, co słyszy
----------	---

Mówienie

Ocena	Umiejętności ucznia
6	<ul style="list-style-type: none"> ✓ swobodnie i bardzo chętnie wypowiada się na różne tematy, zachowując przy tym dużą dokładność językową i zasób słownictwa ✓ poziom wypowiedzi wykracza poza wymagania programowe ✓ ma bardzo dobrą wymowę i można go łatwo zrozumieć ✓ w zadaniach komunikacyjnych jest zawsze bardzo aktywny i zaangażowany ✓ w sposób naturalny i spontaniczny niezwykle chętnie wypowiada się na różne tematy
5	<ul style="list-style-type: none"> ✓ dość swobodnie i chętnie wypowiada się na różne tematy, zachowując przy tym dokładność językową ✓ potrafi dość płynnie i bez zahamowań mówić na tematy określone w rozkładzie materiału ✓ dysponuje pełnym zakresem słownictwa opisanym w rozkładzie materiału ✓ ma prawidłową wymowę i można go łatwo zrozumieć ✓ w zadaniach komunikacyjnych jest zawsze aktywny i zaangażowany ✓ w sposób naturalny i spontaniczny bardzo chętnie wypowiada się podczas lekcji na różne tematy
4	<ul style="list-style-type: none"> ✓ mówi z lekkim wahaniem, dość spójnie, w miarę poprawnym językiem ✓ dysponuje słownictwem wystarczającym do dość swobodnej interakcji w zakresie opisanym w rozkładzie materiału ✓ można go zazwyczaj zrozumieć ✓ potrafi włączyć się do rozmowy ✓ w zadaniach komunikacyjnych jest raczej aktywny ✓ na ogół w naturalny sposób chętnie wypowiada się podczas lekcji na różne tematy
	<ul style="list-style-type: none"> ✓ uczeń mówi z wyraźnym wahaniem, raczej niespójnie i niepełnymi zdaniami ✓ posługując się językiem, popełnia liczne błędy, które czasem zakłócają

3	<p>przekaz</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ wypowiada się tylko na wybrane zagadnienia opisane w rozkładzie materiału ✓ w zadaniach komunikacyjnych jest rzadko aktywny, często ułatwia sobie pracę, posługując się językiem ojczystym ✓ rzadko wypowiada się podczas lekcji, zapytany popełnia dużo błędów językowych
2	<ul style="list-style-type: none"> ✓ uczeń wypowiada się sporadycznie, nie z własnej inicjatywy ✓ popełnia wiele błędów uniemożliwiających zrozumienie ✓ czasami wypowiada jedynie pojedyncze słowa lub podstawowe zwroty ✓ czasami przy pomocy nauczyciela bierze udział w zadaniach komunikacyjnych, lecz na ogół nie jest aktywny, zwykle nie interesuje go praca zespołu, a nawet potrafi ją dezorganizować ✓ nie zabiera głosu w rozmowie
1	<ul style="list-style-type: none"> ✓ uczeń ma ogromny problem, aby wypowiedzieć się na jakikolwiek, nawet najprostszy temat, nawet przy pomocy nauczyciela ✓ wypowiadając się popełnia bardzo liczne błędy, przez co jego wypowiedź jest niezrozumiała, niespójna i nie zawsze na temat ✓ zwykle nie potrafi odpowiedzieć na krótkie, bardzo łatwe pytania nauczyciela nawet kierowany podpowiedziami z jego strony ✓ prawie nigdy nie zabiera głosu w rozmowie

Pisanie

Ocena	Umiejętności ucznia
6	<ul style="list-style-type: none"> ✓ wykonuje nieobowiązkowe prace pisemne – pisze dla przyjemności, np.: prowadzi pamiętnik, blog lub koresponduje z rówieśnikami z zagranicy ✓ pisze wypowiedzi pisemne bogate pod względem gramatyczno-leksykalnym ✓ pisze spójnie, bez błędów w pisowni i interpunkcji ✓ bardzo chętnie wykonuje zarówno pisemne prace projektowe zawarte w podręczniku, jak i te z dodatkowych źródeł ✓ poziom prac wykracza poza wymagany materiał ✓ bardzo chętnie wykonuje dodatkowe prace domowe, które wykraczają poza wymagany poziom
5	<ul style="list-style-type: none"> ✓ wyczerpująco wykonuje prace pisemne na tematy wyszczególnione w rozkładzie materiału ✓ potrafi w spójny sposób zorganizować swoją wypowiedź ✓ pisząc, wykorzystuje bogaty zasób środków gramatyczno-leksykalnych

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ popełnia nieliczne, mało znaczące błędy w pisowni i interpunkcji ✓ chętnie wykonuje pisemne prace projektowe zawarte w podręczniku ✓ zawsze prawidłowo wykonuje prace domowe
4	<ul style="list-style-type: none"> ✓ prace pisemne są dość obszerne ale nie zawsze wyczerpujące ✓ wypowiedzi pisemne zawierają nieliczne błędy gramatyczno-leksykalne, które na ogół nie zakłócają przekazu ✓ pisze nie zawsze spójnie, czasami z błędami w pisowni i interpunkcji ✓ czasami wykonuje pisemne prace projektowe zawarte w podręczniku ✓ przeważnie wykonuje prawidłowo prace domowe
3	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pisze prace pisemne, które są mało rozbudowane, nie zawsze na temat ✓ stosuje ograniczony zakres słownictwa i struktur językowych ✓ wypowiedzi pisemne zawierają liczne błędy gramatyczno-leksykalne, które niekiedy zakłócają przekaz ✓ tekst nie jest spójny, zawiera liczne błędy w pisowni i interpunkcji ✓ czasami wykonuje prace domowe, które zawierają błędy
2	<ul style="list-style-type: none"> ✓ uczeń pisze sporadycznie i niechętnie ✓ prace pisemne są ubogie w struktury gramatyczno-leksykalne ✓ pisanie prac sprawia mu duże trudności, nawet z pomocą nauczyciela ✓ pisze niespójne, z dużą ilością błędów językowych, które bardzo często zakłócają przekaz ✓ teksty są źle zorganizowane i chaotyczne ✓ popełnia szereg błędów przy przepisywaniu z tablicy ✓ rzadko odrabia prace domowe
1	<ul style="list-style-type: none"> ✓ nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi wypowiedzieć się pisemnie na większość tematów zawartych w rozkładzie materiału ✓ jeśli pisze, to jego prace są nieczytelne lub zawierają tak dużo błędów gramatyczno-leksykalnych, że przekaz staje się niezrozumiały ✓ ma problemy przy przepisywaniu z tablicy ✓ teksty są bardzo źle zorganizowane i chaotyczne ✓ zwykle nie prowadzi zeszytu bądź robi to w sposób bardzo niedbały ✓ nie odrabia nawet najprostszych prac domowych – jeśli je wykona, obfitują one w rażące błędy, które uniemożliwiają zrozumienie treści

ZAŁĄCZNIK DO WO:

Formy i metody dostosowania wymagań dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w nauce, obniżonymi możliwościami edukacyjnymi oraz dla uczniów zdolnych.

1. Uczniowie z dysleksją rozwojową:

- ✓ zindywidualizowanie kryteriów oceny prac pisemnych pod względem ortograficznym, uwzględnianie głównie wartości merytorycznych prac;
- ✓ obniżenie kryterium oceny czytania, unikanie głośnego czytania nowych tekstów;
- ✓ stosowanie metody „window marker” ułatwiającej uczniom doskonalenie umiejętności czytania;
- ✓ wykorzystywanie obrazów, map mentalnych, tabel, słowników tematycznych i obrazkowych;
- ✓ umożliwienie uczniowi korzystania z gotowych tekstów materiału słuchanego;
- ✓ co najmniej trzykrotne powtarzanie materiału słuchanego;
- ✓ stosowanie prostych i jasnych instrukcji oraz kilkukrotne przypomnienie polecenia podczas wykonywania ćwiczenia;
- ✓ wydłużenie limitu czasowego podczas prac samodzielnych;
- ✓ zmniejszenie ilości zadań;
- ✓ stosowanie dyktand w innej formie, np. z lukami;
- ✓ systematyczne stosowanie dużej ilości ćwiczeń utrwalających (materiały dodatkowe do domu);
- ✓ wzmacnianie pozytywnych zachowań, zauważanie nawet najmniejszych postępów w nauce;
- ✓ stosowanie „colour coding” w celu ułatwienia uczniowi zrozumienia i zapamiętania wprowadzanego materiału;
- ✓ umożliwienie uczniom pisania prac na komputerze;
- ✓ możliwość ustnego zaliczania sprawdzianów lub kartkówek;
- ✓ pomoc w redagowaniu wypowiedzi pisemnych (plan pracy, słownictwo, itp.).

2. Uczniowie z dysortografią i dysgrafią:

- ✓ zindywidualizowanie kryteriów oceny prac pisemnych pod względem ortograficznym, uwzględnianie głównie wartości merytorycznych prac;
- ✓ stosowanie dyktand w innej formie, np. z lukami;
- ✓ wyrabianie nawyku pracy ze słownikiem;
- ✓ wydłużanie limitów czasowych przewidzianych na opracowanie wypowiedzi pisemnych;
- ✓ mobilizowanie do kontynuowania pracy samokształceniowej nad utrwalaniem reguł ortograficznych;
- ✓ umożliwienie pisanie literami drukowanymi lub na komputerze;
- ✓ zachęcanie uczniów do prowadzenia słowniczka trudnych wyrazów;
- ✓ możliwość ustnego zaliczania sprawdzianów lub kartkówek.

3. Uczniowie z deficytem funkcji wzrokowo-słuchowej:

- ✓ umożliwienie uczniom siedzenia w pierwszej ławce;
- ✓ kilkakrotnie powtarzanie prostych i jasnych instrukcji;
- ✓ co najmniej trzykrotne powtarzanie materiału słuchanego;
- ✓ stosowanie „colour coding” w celu ułatwienia uczniowi zrozumienia i zapamiętania wprowadzanego materiału;
- ✓ wykorzystywanie obrazów, map mentalnych, tabel, słowników tematycznych i obrazkowych;
- ✓ obniżenie kryterium oceny czytania, unikanie głośnego czytania nowych tekstów;
- ✓ uzupełnianie luk zamiast pisania dyktand.

4. Uczniowie, u których stwierdzono wolniejsze tempo pracy:

- ✓ wydłużenie limitu czasowego podczas prac samodzielnych;
- ✓ zmniejszenie ilości zadań;
- ✓ stosowanie krótszych zadań;
- ✓ konstruowanie sprawdzianów zawierających zadania zamknięte;
- ✓ pomoc w redagowaniu wypowiedzi pisemnych (plan pracy, słownictwo, itp.);
- ✓ wykorzystywanie obrazów, map mentalnych, tabel, słowników tematycznych i obrazkowych;
- ✓ stosowanie „colour coding” w celu ułatwienia uczniowi zrozumienia i zapamiętania wprowadzanego materiału.

5. Uczniowie z obniżoną pamięcią trwałą:

- ✓ informowanie uczniów o terminie odpowiedzi ustnej oraz o zakresie obowiązującego materiału;
- ✓ ograniczanie zakresu materiału do jednorazowego opanowania;
- ✓ wykorzystywanie obrazów, map mentalnych, tabel, słowników tematycznych i obrazkowych;
- ✓ stosowanie „colour coding” w celu ułatwienia uczniowi zrozumienia i zapamiętania wprowadzanego materiału;
- ✓ wzmacnianie pozytywnych zachowań, zauważanie nawet najmniejszych postępów w nauce;
- ✓ systematyczne stosowanie dużej ilości ćwiczeń utrwalających (materiały dodatkowe do domu);
- ✓ unikanie „wyrywania” ucznia do odpowiedzi;
- ✓ pomoc w redagowaniu planu pracy związanego z danym obszarem tematycznym;
- ✓ stosowanie pytań dodatkowych podczas odpowiedzi ustnych;
- ✓ uczeń ma więcej czasu na przyswojenie nowych wiadomości.

6. Uczniowie z deficytem funkcji percepcyjno-motorycznych:

- ✓ uczeń ma więcej czasu na przyswojenie nowych wiadomości;
- ✓ kilkakrotnie powtarzanie prostych i jasnych instrukcji;
- ✓ wykorzystywanie obrazów, map mentalnych, tabel, słowników tematycznych i obrazkowych;
- ✓ stosowanie pytań naprowadzających przy odpowiedziach ustnych;
- ✓ odpytywanie z materiału bieżącego, nie sumarycznego;
- ✓ wydłużenie limitu czasowego podczas prac samodzielnych;
- ✓ zmniejszenie ilości zadań;
- ✓ konstruowanie sprawdzianów zawierających zadania zamknięte;
- ✓ wzmacnianie pozytywnych zachowań, zauważanie nawet najmniejszych postępów w nauce.

7. Uczniowie z wadą wymowy:

- ✓ istotne ograniczenie głośnego czytania ucznia na lekcji;
- ✓ umożliwianie odpowiedzi ustnych po zakończeniu lekcji;
- ✓ wzmacnianie pozytywnych zachowań, zauważanie nawet najmniejszych postępów w nauce;
- ✓ zachęcanie do samodzielnego ćwiczenia poprawnej wymowy przy pomocy materiałów audio.

8. Uczniowie z autyzmem:

- ✓ zminimalizowanie lub całkowite wyeliminowanie elementów rozpraszających;
- ✓ umożliwienie uczniom siedzenia w pierwszej ławce;
- ✓ zachowanie schematu pracy i stałość działań edukacyjnych (np. zajmowanie tej samej ławki podczas zajęć);
- ✓ opracowanie planu codziennych zajęć i każdorazowe zapoznanie z nim ucznia;
- ✓ wcześniejsze informowanie o zmianach np. w rozkładzie zajęć lekcyjnych; uprzedzanie o zastępstwach, wyjściach, wizytach nowych osób, w jaki sposób trzeba zachować się w nowej sytuacji;
- ✓ wyraźne zaznaczenie końca określonej aktywności, zabawy, zadania, zanim przejdzie się do następnych;
- ✓ kierowanie poleceń indywidualnie do dziecka. Zwracanie się do niego po imieniu. Właściwe używanie zaimków Ja i Ty;
- ✓ podczas rozmowy używanie prostego i jednoznacznego języka;
- ✓ popieranie informacji słownej gestami, mimiką;
- ✓ w razie potrzeby wydłużenie czasu pracy;
- ✓ dzielenie trudniejszych lub dłuższych zadań na kilka części;
- ✓ sprawdzanie zrozumienia czytanego tekstu poprzez zadawanie dodatkowych pytań;
- ✓ dostosowanie pomocy dydaktycznych i treści zadań do zainteresowań ucznia.

9. Uczniowie z zespołem Aspergera:

- ✓ zachowanie schematu pracy i stałość działań edukacyjnych (np. zajmowanie tej samej ławki podczas zajęć);
- ✓ trzymanie się tego, co jest przewidziane do realizacji. W sytuacji zmiany w planach konieczne jest uspokojenie i pełne rzetelne uprzedzenie ucznia o planowanych zmianach. Zmiany powinny być wprowadzane uważnie i planowo, ale nie powinno się ich eliminować;
- ✓ eliminowanie bodźców rozprasających (wzrokowych, słuchowych);
- ✓ kierowanie poleceń indywidualnie do ucznia, zwracanie się do niego po imieniu;
- ✓ robienie przerw między wypowiedzianymi zdaniami, tak by dać uczniowi możliwość przetworzenia;
- ✓ powtarzanie polecenia, sprawdzanie stopnia zrozumienia poleceń;
- ✓ zachęcanie ucznia, by w razie potrzeby poprosiło o powtórzenie, uproszczenie czy zapisanie polecenia;
- ✓ nie przekazywanie zbyt wielu informacji, a w przypadku poleceń, wystarczy jedno, co da pewność jego wykonania przez ucznia;
- ✓ w razie potrzeby dyskretne zapisywanie (w dużym skrócie i jasnej formie) poleceń dla ucznia (do wykonania w domu). Jeśli uczeń nie potrafi czytać warto wprowadzić piktogramy;
- ✓ sprawdzanie zrozumienia czytanego tekstu poprzez zadawanie dodatkowych pytań;
- ✓ używanie krótkich zdań, prostego i jednoznacznego języka - podawanie jasnych ilustracji;
- ✓ podawanie nowych pojęć lub materiału abstrakcyjnego w sposób możliwie najbardziej konkretny, popieranie ich tekstem pisanym, obrazkiem, ilustracją, filmem;
- ✓ w razie potrzeby wydłużenie czasu pracy;
- ✓ dzielenie zadania na wieloetapowe krótsze części;
- ✓ zadawanie krótkich prac domowych w sytuacji gdy rodzice zgłaszają, że nauka w domu trwa godzinami;
- ✓ dostosowanie pomocy dydaktycznych i zadań do zainteresowań ucznia;
- ✓ umożliwienie uczniowi - w określonych sytuacjach, nie zawsze kiedy ma na to ochotę - mówienia o swoich pasjach i zainteresowaniach;
- ✓ z powodu impulsywności i problemów w czekaniu na swoją kolej odpytywanie ucznia w pierwszej kolejności;
- ✓ nie zakładać, że uczeń nie słucha i nie uczestniczy w toku lekcji jeżeli nie nawiązuje kontaktu wzrokowego, czy siedzi bokiem do nauczyciela;
- ✓ w razie potrzeby opracować schemat postępowania np. spędzania przerw międzylekcyjnych.

10. Uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim:

- ✓ wyznaczanie i osiągnięcie indywidualnych celów zgodnych z możliwościami ucznia;
- ✓ bazowanie na mocnych stronach i zainteresowaniach ucznia;
- ✓ dostosowanie ilości materiału przeznaczonego do opanowania do możliwości dziecka (dzielenie materiału do nauki na mniejsze części, zadawanie mniejszej ilości słówek do zapamiętania);

- ✓ zmniejszanie ilości zadań do samodzielnego wykonania, także zakresu prac domowych;
- ✓ zredukowanie do niezbędnego minimum tematyki o wysokim stopniu abstrakcji;
- ✓ nauczanie oparte na konkretach, ciągle odwoływanie się do doświadczenia dziecka;
- ✓ stosowanie zasady stopniowania trudności - rozpoczynanie od rzeczy prostych;
- ✓ pomoc w prowadzeniu notatek (np. karty pracy, mapy myśli);
- ✓ stosowanie metod oglądowych i metod aktywizujących;
- ✓ wspomaganie zrozumienia tekstu czytanego (dzielenie tekstu dłuższego i bardziej złożonego na części, zadawanie pytań pomocniczych, historyjki obrazkowe);
- ✓ pomoc w redagowaniu wypowiedzi pisemnych (plan pracy, słownictwo, itp.);
- ✓ ukazywanie związku między wiedzą nabywaną podczas zajęć, a jej praktycznym wykorzystywaniem w różnych sytuacjach życia codziennego;
- ✓ systematyczne powtarzanie opanowanych umiejętności i wydłużanie czasu na utrwalanie wiadomości;
- ✓ używanie krótkich, jednoznacznych i precyzyjnych komunikatów słownych;
- ✓ stosowanie krótkich i przystępnych instrukcji wykonania zadania - obrazkowej, obrazkowo - słownej, multimedialnej;
- ✓ ciągle dostarczanie wskazówek w trakcie pracy, stosowanie powtórzeń, ograniczanie instrukcji słownych na rzecz słowno-pokazowych, ciągle kontrolowanie działań ucznia,
- ✓ nie wywoływanie ucznia do odpowiedzi na forum klasy, uprzedzanie ucznia, kiedy i z czego dokładnie będzie pytany;
- ✓ ograniczenie wymagań w wypowiedzianiu się na określony temat do kilku krótkich, prostych zdań;
- ✓ umożliwianie pracy w małych grupach, korzystania ze wsparcia i kompetencji kolegów;
- ✓ kładzenie większego nacisku na ćwiczenia w mówieniu mające zastosowanie w sytuacjach dnia codziennego niż na ćwiczenia w pisaniu;
- ✓ wydłużenie czasu pracy lub skracanie zadań do niezbędnych elementów;
- ✓ przygotowywanie dla ucznia sprawdzianów o niższym stopniu trudności, akcentujących umiejętności praktyczne;
- ✓ zindywidualizowanie sposobu i kryteriów oceniania ucznia (ocenie wartości merytorycznej prac, nie branie pod uwagę błędów, docenianie wysiłku i zaangażowania ucznia, zwracanie głównej uwagi na postęp, a nie wyłącznie na efekty);
- ✓ motywowanie do pracy poprzez stosowanie wzmocnień pozytywnych.

11. Uczniowie przewlekle chorzy:

- ✓ indywidualizowanie procesu kształcenia, uwzględnienie specyficznych potrzeb i uwarunkowań pracy (np. tempa pracy) dzieci chorych;
- ✓ respektowanie wydolności wysiłkowej ucznia,
- ✓ stała kontrola pracy – możliwość jej wykonania w czasie „realnym”;

- ✓ podzielenie pracy na mniejsze/krótsze etapy;
- ✓ przygotowanie specjalnych instrukcji do poszczególnych zadań, kart pracy oraz zadbanie o czytelność i zrozumiałość instrukcji;
- ✓ stwarzanie atmosfery bezpieczeństwa;
- ✓ stałe wzmocnianie poczucia wartości u dziecka chorego, motywowanie go do wysiłku w okresach remisji choroby, eksponowanie jego osiągnięć i pozytywnych cech, zwłaszcza w zespole klasowym.

12. Uczniowie zdolni:

- ✓ indywidualizowanie form pracy na lekcji, zadań domowych, kryteriów oceniania;
- ✓ umożliwienie poszerzania wiedzy o treści wykraczające poza podstawę programową;
- ✓ umożliwienie korzystania z różnych form rozwoju zainteresowań;
- ✓ przygotowanie do konfrontacji posiadanej wiedzy z wymaganiami konkursowymi;
- ✓ różnicowanie obszerności i terminowości prac;
- ✓ zwiększenie wymagań edukacyjnych;
- ✓ przydzielanie trudniejszych zadań podczas pracy grupowej lub indywidualnej;
- ✓ stwarzanie sytuacji wyboru zadań, ćwiczeń o większej skali trudności, lub prac dodatkowych;
- ✓ różnicowanie stopnia trudności prac klasowych i domowych;
- ✓ przydzielanie specjalnych ról np. asystenta, lidera;
- ✓ organizacja konkursów szkolnych;
- ✓ przygotowanie projektu, czyli dłuższej formy umożliwiającej przeprowadzenie analizy ciekawego zadania.